

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Handschriftliche Mittheilungen zu ben Scholien bes Dionysius Thrax.

In der Bibliothet des Neapolitaner Nationalmuseums (vordem museo Burbonico) besindet sich unter den wenigen brauchbaren griezhischen Codices auch eine Handschrift der Scholien des Dionysius Thrax, signirt II D 4, bei Cyrill. catalog. codic. msc. Graec. bibl. Burbon. tom. II p. 115 mit Nummer 100 aufgesührt, ein Bombyzinus des 14ten (nicht, wie Cyrill sagt, dreizehnten) Jahrhunderts. Die Techne selbst steht gar nicht im Coder. Die Scholien beginnen fol. 115 rect.

Unter der Ueberschrift Προςφδία Διονυσίου του 'Αλεξανδρέως από φωνής διαφόρων έξηγητων wird zunächst ein Traktat über Prosodie geboten, der zwar im Allgemeinen mit der von Better anecd. Graec. II p. 703, 20 - p. 708, 32 unter bem Namen des Chörobostos publicierten Abhandlung περί προςφδίας überein= stimmt, im Einzelnen theils in der Fassung theils durch Rurzung, befonders bei Unführung der Beifpiele, vor Allem aber durch längere Bufate mannigfach abweicht. Das babei von Bedeutung ift, theile ich im Folgenben mit. Gleich im Anfang werden längere allgemeine Auseinandersetzungen über προςφδία vorausgeschickt, die bei Bekker fehlen: προςφδία έστίν εκφώνησις φωνής κατα αναλογίαν ή διάλεκτον κατ' δυθόν έκφερομένη. ἄλλως προςφδία έστι τάσις φωνής έγγραμμάτου ύγιους κατά τὸ ἀπαγγελτικὸν τῆς λέξεως ἐκφερομένη μετά τινος των συνεζευγμένων περί μίαν συλλαβήν ήτοι κατά συνήθειαν διαλέκτου δμολογουμένης ήτοι κατά τον αναλογικον δυον και λόγον ήγουν τον διορθωτικόν είς παραθέσεις των όμοίων (bieje Definition ist von Herodian in ber καθολική προςφδία gegeben vgl. Better An. Gr. II p. 676, 16). ἄλλως τόνος φωνής κατὰ διάλεκτον ἢ κατὰ ἀναλογίαν κατορθουμένος (vgl. Theodosius p. 61, 11 Göttling), ωσπες έπι του δμοιος, όπες της αναλογίας περισπώσης Αττικοί προπαροξύνουσιν (όμοῖος γάρ φησι τὸ ὅμοιος ἡ ἀναλογία). διάλεκτος γὰρ ὁμολογουμένη ἡ κοινή και συνήθεια, αναλογίαν δε καλεί δρον τον διορθωτιχύν: - παρά τι είρηται προςωδιά; παρά το προςάδειν και άρμόζειν τῆ ύποκειμένη λέξει (vgl. Theodosius p. 61, 15) ή παρά το προς αυτήν ἄδεσθαι τάς φωνάς ήγουν τα ποιήματα. οδάς γάο οί παλαιοί τα ποιήματα εκάλουν. Dann folgt ποοςφδία δε λέγεται τοιχῶς. καὶ ή παρὰ τοῖς μουσικοῖς κτλ. was bei Bekker S. 703, 25 bis S. 708, 32 steht mit folgenden wenigen bemerkenswerthen Varianten, das Meiste ist äußerst willkührliche und unverständige Aenderung:

ἢ μεριχῶς παραλαμβανομένη.

©. 704, 29 wird nach τρέπεται hinzugefügt: είσὶ δὲ δύο πνεύματα καὶ οὐχὶ τρία φυσικῷ λόγφ, ἐπειδή ή μὲν ψιλή διὰ τῶν ἄκρων τῶν χείλων ἐκφέρεται, ή δὲ δασεῖα ἐκ τοῦ Θώρακος κτλ.; hier und im Folgenden noch öfter sind die Austage als eingedrungene Glossemen zu betrachten; ich erspare mir die Mühe, diese zum Theil sehr wunderlichen Austassungen abzuschreiben.

⑤. 705, 18 Ιστέον δὲ ὅτι ἀπόστροφος μὲν] ἀπόστροφος
οὖν ἐστι σημεῖον ἐκθλίψεως φωνήεντος ἢ φωνήέντων ἀπό-

στροφος δέ.

⑤. 705, 22 ύφὲν δὲ ωνομάσθη] ύφὲν δέ ἐστι συναφή δύο

λέξεων, ωνομάσθη δὲ οἕτως.

©. 705, 24 ή δὲ ὖποδιαστολὴ ἀνομάσθη] διαστολὴ δέ ἐστι διαίρεσις γράμματος περὶ τὴν σύντάξιν ἀμφιβαλλομένου. ἀνομάσθη δὲ οὖτως.

S. 705, 25 nach αλλήλων wird hinzugefügt olov έστιν, άξιος,

S. 705, 27 τόνος είς] ή περισπωμένη.

Auf diesen Traktat über Prosodie folgt fol. 116 vers. eine Auseinandersetzung πως συνέστη ή άλφάβητος; dieselbe, welche Billoison anecd. Gr. II p. 187 aus dem codex Marcianus 489 her: ausgegeben hat (bei Better fehlt fie; vgl. jedoch p. 1169) und die in bem Göttling'ichen Theodofius G. 1, 1 wiedertehrt, auch in dem cod. Hamburg.. sich vorfindet (vgl. Breller quaest. de histor. grammat. Byzant. Dorpat. 1840 p. 23). Ich habe sie auch sonst noch öfters in Handschriften vorgefunden, so im codex Laurentianus plut. 57, 24 fol. 45 vers. saecul. XV (nad) dem Auffat Θεαίτητος περί αττικών δνοματων) unter dem Titel πώς συνέστη ή των Έλληνικών γοαμμάτων εθοεσις καὶ ἐκ τίνων καὶ ἐκ ποίων ανδοών, und im codex Ambrosian. C 69 super. saec. XV s. XVI nach bem γένος διονυσίου τοῦ θοακός τοῦ τὴν τέχνην συγγραψαμένου την γραμματικήν und vor den προλεγόμενα της τέχνης διονυσίου. Auch in dem alten Coder in Grottaferrata (n. CCXVII saecul. XII) steht, wie mir Adolph Kießling mittheilt, dieser Traktat nach § 16 der Techne. In der Lesart stimmt der codex Burbonicus ganzlich mit dem Marcianus. Nur liest er richtig πσαλίδα und giebt $\sigma\iota\mu\omega\nu\iota'\delta\eta\varsigma$ δ $\chi\tilde{\iota}\circ\varsigma$ $\tilde{\eta}$ ×ε $\tilde{\iota}\circ\varsigma$, wofür fonst alle Handschriften das faliche $\sigma\iota\mu\omega\nu\iota'\delta\eta\varsigma$ δ $\chi\tilde{\iota}\circ\varsigma$ haben.

Hieran schließen sich fol. 117 rect. bis fol. 121 rect. bie προλεγόμενα της τέχνης διονυσίου in dreisacher Redaktion, jede mit besonderer Ueberschrift. Sie bieten außer hie und da veranderter Fassung nichts Neues zu dem, was bei Bekker S. 647 bis 673. und bei Göttling S. 49, 26 bis 54, 12 steht.

Auf fol. 121 rect. bis fol. 230 rect. folgen nun die eigentlichen Scholien der Techne. Ich habe genau den auf fol. 121 rect. bis fol. 139 rect. enthaltenen, besonders reichen Theil verglichen, der den Better'schen Scholien S. 730 bis S. 769 entspricht, d. h. die Erklarung ber fechs ersten Baragraphen der Techne umfaßt und werde alles, was irgend bemerkt zu werden verdient, im Folgenden mittheilen. In diesem Theil finden fich die Namen der Exegeten ganz besonders häufig am Rande angeschrieben, fo bag man jest für die erften feche Baragraphen mit ziemlicher Sicherheit die Autorschaft fast jedes einzelnen Scholions bestimmen kann. In den spätern Bartieen werden sowohl die Scholien viel spärlicher als die beigeschriebenen Autornamen fehr felten. die Partien, wo der Name des Autors angeschrieben fteht, habe ich in den übrigen Theilen verglichen, weil gerade hierin der felbständige und nicht zu unterschäßende Werth des codex Burbonicus beruht, daß er eine gange Reibe von Scholien bestimmten Autoren zuschreibt, die bisher anonym erschienen. Beliodor, deffen Spuren bis jest faft verwischt waren (vgl. Ritichl, Alexandr. Biblioth. S. 146) wird bier bäufig aufgeführt; ja es kommt sogar ein bisber noch gar nicht unter den Dionysinterpreten genannter und auch sonst (mir wenigstens) unbekannter Grammatiker Antonius zum Borichein. Und fo wird burch diese Mittheilungen reichliches Material zu einer Scheidung der jest wirr durcheinanderliegenden Scholienmaffe geliefert, einer Arbeit, Die freilich ohne neue Ginficht wenigstens der wichtigften der Sandschriften nicht zu Ende zu führen ift, da Better leider mehr auf Bequemlichkeit ber Lefer als auf miffenschaftliche Brauchbarkeit Rudficht genommen hat, indem er die Reihenfolge, in welcher die Scholien in dem Codices erscheinen, willführlich veranderte und damit ein ficheres Mittel, Die Autorschaft zu erkennen, vernichtete (vgl. Breller, quaest. de histor. grammat. Byzant. p. 17—22). Sollte fich Jemand biefer zwar nicht eben erfreulichen aber boch nüglichen Arbeit unterziehen, fo wird es ihm gewiß gelingen, mindestens für den hauptstock der Scholien Die Autorschaft mit Bestimmtheit zu ermitteln 1) und damit einen nicht unwesentlichen Beitrag zu ber Geschichte ber griechischen Grammatit für die beffere byzantinische Zeit zu liefern.

Bum er sten § bietet der Coder mit der Marginalnotiz διομήδους σχολαστικού, zunächst das, was Better S. 731, 26—32 steht; nur wird S. 731, 31 nach περιοδεύειν hinzugesügt καὶ τὰς Φεραπείας τοῦς πάσχουσι προςάγειν; β. 32 nach φαμέν wird fortges

¹⁾ Was man bisher barüber sagen konnte, stellte M. Schmidt im Philologus VIII S. 247 zusammen.

fahren ότι μεν θεραπεύειν οίόν τέ έστι το φάρμακον πρός το έλχος ἐπίστανται, εὶ δέ τις ἔφοιτο, τίνος Ένεχεν πρὸς τόδε το πάθος u. f. w., wie Better S. 732, 7-11; bann πως οὖν δ τεχνικός είρηκεν έμπειρίαν την γραμματικήν; άρα ώς αλογον οδσαν ή ως αὐτὸς ἄγνωστος ων τοῦ καλῶς ἔχοντος; οὖ, ἀλλ' έπειδή und das Uebrige, mas bei Better S. 732, 13-21 fteht. hierauf folgt S. 732, 23 — S. 733, 12, zuvor bas Lemma: γραμματική δέ έστιν έμπειρία und am Rand zur ersten Zeile στεφ άνου, mit folgenden Barianten: 731, 27 αλλά μικτή] fehlt || 731, 30 αφορίζεται] αφορίζεται τε και δρίζεται || 731, 31 διέλαβε | συνδιέλαβε | 733, 3 διέλαβε | συνέλαβε | . 3μ 6. 733, 24 steht am Rande $\delta\iota o\mu\,\eta'\,\delta ov\,\varsigma$ und es folgt ohne Absak der ganze Baffus 733, 24 bis 734, 17 mit Diefen Barianten: 733, 25 de] δε κυρίως μεν || συγγραψάμενοι] συγγραψάμενοι τουτέστι το έπὶ τῶν αὐτῶν χρόνων || 733, 26 κεχρήμενοι. οὐκ ἔστι] κεχρήμενοι, τουτέστι τὰ ἐπί τῶν αὐτῶν χρόνων. οὐκ ἔστι γὰρ || 734, 14 nach Τυρταΐον hinzugefügt και τον περί αστρολογίας είπόντα. Bu S. 735, 15 steht am Rand διομήδους καί στεφάνου, es folgt der ganze Abschnitt bis S. 736,3 und mit ber überleitenden Phrase coreor de bri S. 736, 4 bis S. 737, 26 ohne wichtige Bariante. Bu G. 737, 27 steht am Rand διομήδους, ber Abschnitt geht bis S. 738, 4; nur ist τουτέστι (737, 32) bis κατά τέχνην (738, 3) ausgelaffen und statt ή γοῦν παρά τέχνην geschrieben: ἡ γὰς παςὰ τέχνην ἐστίν. Bu S. 738, 10 steht am Rand στεφάνου, und an die Worte ἡ εἰς τὸ έξῆς ἡμᾶς τοῦ νοῦ ἄγουσα (738, 14) schließt sich unmittelbar an ποιητικούς δε τρόπους, τούς μάλιστα u. s. w. (738, 17) bis 6.739, 14. 739, 9 nach Όμηρος wird hinzugefügt: οδα έξον δε άλλοις αεχρησθαι, επειδή εστιν άρετη δητορική ή σαφήνεια, οι δε τρόποι τό ασαφές παραδιδούσιν. Dann steht zu dem Lemma τρίτον γλωσσων τε και ίστοριων πρόχειρος απύδοσις am Rand διομήδους und es folgt S. 739, 25—33, aber statt πρόχειρος (30) bis διορθωτικού (33) fteht "πρόχειρος απόδοσις" ετοιμος απόκρισις και απολογία ιδού ένταθθα το εν μέρος τυν διορθωτιχοῦ. Ferner findet sich bei dem Lemma "τέταρτον έτυμολογίας εύρεσις" an den Rand διομήδους angeschrieben, es folgt zunächst S. 739, 16 (πρώτον κτλ.) bis 20 (οί Ἰωνες); nur statt τοῦτο αναγνούς steht του αναγνωσθηναι und nach έξήγησιν ist δ έπί την εομηνείαν hinzugefügt; mit der Phrase μαθών δε και την διάλεκτον ζητεί και την της ετυμολογίας εύρεσιν wird dann übergeleitet zu S. 740, 3 (ἐτυμολογία κτλ.) bis 5, wobei zu bemerten ift, daß für αναπτυξις λέξεως κατά το δυνατον gelesen wird ή ἀνάπτυζις τῶν λέξεων κατὰ τὸ δυνατὸν, δι' ής το ἀληθές σαφηνίζεται; endlich schließt sich ohne Absat Alles an, was 6. 740, 10 (ἐτυμολογία κτλ.) bis 25 (ἔννοιαν) steht.

5.740, 30 steht am Rand στεφάνου, und es solgt S.740, 30 bis 741, 4 mit diesen Abweichungen: 740, 32 τέχνην] τεχνικόν || ἀναλογία (740, 33) — ἀχολουθίας (741, 2) sehst. || 741, 2 εἴοηται] εἴοηται δὲ || 741, 4 ἰδίω χανόνι] ἴδιον έκάστω κανόνα || . Darauf solgt ohne Scheidung τί οὖν πέμπτον μέρος έστίν; ἡ ἀκριβής u. s. w., was bei Better S.741, 7 bis 23 steht. Dann solgen einige zum Theil unedirte Scholien; zunächst mit dem Lemma κέκτον κρίσις ποιημάτων" und am Rand den Namen ων

αντ ϊ: (sic!) folgendes: τὸ έκτον μέρος τῆς γραμματικῆς έστιν ή βάσανος και ή έξέτασις των ποιημάτων. διαφέρει μεν κρίσις συγκρίσεως και πρώτον μέν und das Uebrige, mas Billoifon, anecd. II p. 175, v. 13-26 aus bem cod. Marcianus 489 mittheilt; nur lieft unser Coder v. 14 richtiger ωστε ή σύγκρισις έν αύτη προτέραν την κρίσιν έχει. Ferner ift v. 24 zwischen πλάσματι und συνθέσει wieder eine Marginalgloffe in den Text eingedrungen, nämlich unter dem Lemma: ε αναλογίας εκλογισμός τουτέστι κανόνος απόδοσις. Εχτη κρίσις ποιημάτων (bazu am Rand ετέρα επιγραφή: —) folgende Bemerkungen: κρίσιν ποιητών λέγει δ τεχνικός οὖ τὸ διαβάλλειν καὶ μέμφεσθαι τὰ ποιήματα, άλλὰ τὸ είδεναι και διακρίνειν, οίον επι ποιημάτων τίνος ποιητικοῦ (sic!) ίδιον και τίνος ξένον. In derfelben Beile wird nach προςώπφ hinzugefügt "ο δή κάλλιστον εστιν". Dann folgt nach ben letten Worten bei Billoison (ἔργον τὸ κρίνειν) dieses: καὶ πολλοί δὲ τῶν παλαιῶν γοαμματικῶν κοιτικοί δνομάζονται. σαφῶς δὲ εἰρηκώς περί γραμματικής καί τῶν ταύτης μερῶν ὁ τεχνικός μετέρχεται επί το αναγνωστικόν, δπερ πρώτον μέρος τῆς γραμματικῆς, καί φησι περί μόνης ἀναγνώσεως, καί ζητητέον, διὰ τί καὶ περὶ έξηγήσεως καὶ τῶν ἄλλων μερών ούκ είπε, και ιστέον ότι τοῖς είςαγομένοις συνήθης ή ανάγνωσις, δ δε περί έξηγήσεως δρος καί των άλλων δυςχεοης και πολλης ἀσκήσεως και παρασκευης δεόμενος και διὰ τοῦτο περί αὐτῶν ὁ τεχνικὸς ἀπεσιώπησε λόγον: -

Bum z weiten § folgt, am Rand διομήδους, was bei Better S. 741, 24—31 steht, an bessen Schluß εἰ τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ ἢ ο ὖκ sich unmittelbar S. 742, 6—9 anreiht. Dann steht die Marginalnote στεφάνου bei dem Scholium S. 742, 14—33, was so fortgesett wird: ,,ἀδιάπτωτος προφορά". ἀδιάπταιστος προένεξις. καὶ ἄλλως ἀναγνῶναι τὸ ἀναπεῖσαι und das Uebrige, was eben unter dem Ramen des Stephanos dei Better S. 743, 16—21 publicirt ist. Der Rame διομήδους ist angeschrieben zu dem Lemma ,,ἔνα τὴν μὲν τραγωδίαν", dem das solgt, was dei Better S. 746, 1—21 und 747, 6 (μετὰ πολλῆς κτλ.) — 9 steht mit solgenden Ubweischungen: 746, 2 λέγεται — Εὐοιπίδου] ποίησίς ἐστιν ἐπιτάφιος τῶν τραγικῶν, τοῦ μενάνδου | 746, 18 nach ποδήρη wird

binzufügt: οἶον οἱ πανικοὶ τοῖς ενδύμασι χρώνται εν τῷ θεάτρῳ. εμβάται δέ είσιν ὄοθια ξύλα und ähnliches Geschwäß. Randbemerkung διομήδους καί στεφάνου findet sich das, mas bei Better S. 749, 27-33 (επιδέχεται) steht, barauf το δέ δεύτερον ἀεὶ δακτύλους. ἔλεγοι λέγονται οἱ Θρῆνοι· Ἐλεγος γάο τις εγένετο, νίος Κλειούς της Μούσης τη από Έλέγου τινός. τούτου οὖν ὧς ἔμελλον γίνεσθαι οἱ γάμοι αἴφνης έξέnvevoe und das Uebrige mas Eramer in den Anecd. Oxon. IIII p. 316, 10-13 aus bem cod. mus. Brittan add. 5118 mitgetheilt hat (bis συμβεβηκότι τῷ Ἐλέγῳ). Dagegen steht S. 749, 32-750, 4 erft nach S. 750, 30-33. Der Name διομήδους findet sich bann wieder zu folgenden Bemerkungen: "το δε έπος ευτόνως". έπος κυρίως ο έμμετρος λόγος λέγεται, κατ' έξοχήν δε το ήρωικον μέτρον εκάλεσαν. Επερ διδάσκει und dem Uebrigen, mas Beffer S. 751, 5-7 giebt; hieran schließt fich unmittelbar καταχοηστικώς δε και πας λόγος έπος λέγεται. ή έπος und das Uebrige bei Bekker S. 751, 11-13 (συγκέηται) und endlich έπος δέ παρά το Επεσθαι το μέτρον. Derfelbe Rame διομήδους steht bei dem Lemma: ,,την δε λυρικήν ποίησιν έμμελώς" und folgendem Scholium: έστι τινά ποιήματα, α οδ μόνον έμμέτρως γέγραπται, αλλά και μετά μέλους σκέψεται (sic!). ταντα οὖν τὰ ποιήματα ἐλέγοντο. λυρικὰ (= 6.751. 19-21.23-24) ἀπὸ τοῦ ἀξιοπίστου ὀργάνου. οὐ μόνον γὰρ πρός λύραν ήδετο, άλλα καί πρός αθλόν und dem Uebrigen, was S. 752, 7—16 steht. Darauf folgt ohne Absat γεγόνασι δέ λυοικοί οι και περιαδόμενοι έννέα, Ανακρέων, Αλκμάν, Αλκαῖος, Βακχυλίδης, Ίβυκος μ. j. m. mas 6.751, 27— 752, 3 steht 2). Dann folgen die Scholien bei Better S. 752, 17—25 und 753, 21-754, 4. hierauf fteht zu 753, 7 am Rand στεφάνου; auf das Lemma ,,τὰ γὰρ μὴ παρά τὴν τούτων γινόμενα παρατήρησιν" folgen die Worte: ἡ παρὰ ἐνταῦθα ἐπὶ πλησιασμοῦ εἰζηται. ἡ γὰς παρὰ πρόθεσις σημαίνει καὶ ἐγγύτητα, τουτέστι μη έγγυς τούτων και παρά την αυτήν παρατήρησιν γενόμενα αναγνώσματα. σημαίνει καί χωρισμόν und das Uebrige bei Bekker S. 753, 9-13 (bis τοῦδε: -).

Bum dritten § unter der Ueberschrift περί τόνου dies Unedirte: τόνος εστίν ἀπήχησις φωνής εναρμονίου. δ μέσος τόνος παρά μεν τοις μουσικοίς εστιν δ μέσος ὢν υπάτης καὶ νήτης καὶ παρανήτης. λέγεται δε δ μέσος τόνος καὶ συγηρημένος καὶ κοινός, ὅταν γὰρ τοῦ μεν βαρέως τόνου ευρεθή δξύτερος, τοῦ δε δξέος βαρύτερος. υπάτη μεν οὖν ή παρά τε-

²⁾ Bei Beffer fehlt ber Name Adaaios; vermuthungsweise war er bereits in der Jenaer Litt. Zeit. 1810 N. 138 \odot . 40 ergänzt; über $\pi \varrho \alpha$ - $\tau \dot{\varrho} \mu e \nu o$, wie bei Beffer sür $\pi e \varrho \iota a \dot{\varrho} \dot{\varrho} \mu e \nu o$, sie bei Beffer sür $\pi e \varrho \iota a \dot{\varrho} \dot{\varrho} \dot{\varrho} \mu e \nu o$, sie bei Beffer sür $\pi e \varrho \iota a \dot{\varrho} \dot{\varrho} \dot{\varrho} \dot{\varrho} e \nu o$ steinese comic. Graec. I p. 560 not.

λευτήν τον βαρύν τόνον έχουσα, ήγουν ή παροξύτονος, παρυπάτη δὲ ή προπαροξύτονος. παρά δὲ τοῖς μουσικοῖς μέσος τόνος δ περισπώμενος. έχουσι δε τοῦτον δ βαρύς τόνος καί δ όξύς. συνάπτονται τούτους άλλήλοις διό και συνεχή και συνημμένον εκατέρου φαίεν αν [αὐτον] οι σοφοί, ωσπερ τινά κοινον δρον συναπτικόν αὐτων ὄντα. το μεν οὐν τονικόν βαρὸ τῶν φθόγγων διάστημα ὑπάτην ἐπέχει τὰ μὲν καὶ τὰ δὲ δέχεται πρώτην. χρή γὰρ ἀπὸ βαρείας ἄρχεσθαι τὸν μουσικόν καὶ διὰ μέσης εἰς δξεῖαν καταντᾶν. τῶν φωνῶν αί μέν είσιν εγγράμματοι καί εναφθροι, αί δε αγράμματοι καί αναρθροι, αι δε εγγράμματοι και άναρθροι, αι δε άγράμματοι και έναρθροι. και είσι μεν εγγράμματοι και έναρθροι und das Uebrige, was Billoison anecd. II p. 104 not. 1 aus cod. Marcian. 489 fol. 30 mittheilt. Dann folgt unter bem Lemma "τόνος έστίν" das mas bei Bekter S. 754, 10 bis S. 755, 4 stebt, hierauf abermals unter bem Lemma ,,τόνος ἐστίν" G. 755, 5-11 (σύριγξ), wobei nach διδαχης (3.8) hinzugefügt wird: φωνάς έναρμονίους λέγουσι τὰς τῶν ἀνθρώπων τὰς ἐνάρθρους καὶ έγγοαμμάτους. είσι γάο και άγοάμματοι, οίον και τών δονέων. Es folgt, am Rande der Name στεφάνου, das mas Better 6. 755, 16-27 giebt; hier ist nach τρόπον τινό (3. 22) wie so oft in diesem Coder eine ursprünglich an ben Rand geschriebene Erflarung in den Text eingedrungen (συλλαβικόν τόνον την βαρείαν καὶ οὐ κύριόν φησι διὰ τὸ ταῖς συλλαβαῖς ἐπισκιάζεσθαι κτλ.), bies Mal aber ift auch im Coder bas Interpretamentum als folches bezeichnet, indem am Anfang desselben έρμηνεία, am Ende τέλος έρμηνείας übergeschrieben ift. Un S. 755, 27 schließt sich unmite telbar mit den überleitenden Worten τόνος δέ έστιν επίτασις ή ἄνεσις ἢ μεσότης συλλαβής εὖφωνίαν ἔχουσα τῶν τόνων (vgl. Theodofius p. 60, 11) das an, was S. 757, 13 (των τόνων γνήσιον) -28 (κάτω νεύουσιν) steht und endigt dann so: δια τοῦτο καὶ ὁ τεχνικός ,, ή κατὰ ἀνάτασιν ἐν τῆ δξεία... σημείωσαι ότι το η ενταθθα ούκ έστι διαζευκτικός σύνδεσμος, άλλ' άρθοον, των δε τόνων τρείς απηχήσεις είσι: και πρώτη μεν ή κατά τον τεταμένον φθόγγον και δεείαν φωνήν άναπεμπομένη, όξεῖα δέ έστι ποιότης συλλαβῆς τεταμένον έχουσα φθόγγον. δευτέρα ή κατά τον δυσκίνητον φθόγγον προερχο-μένη καὶ λεγομένη. ἀπήχησις δὲ τρίτη ή κατά τὴν περικεκλασμένην φωνήν λεγομένη. Hierauf steht am Rande διομήδους, dazu unter dem Lemma ,, πατά ανάταριν" Folgendes: ανάτασις ή άνω τάσις της φωνής περί το έπι τα άνω φέ**φεσθαι την της όξειας τάσιν, όθεν και το σημείον αὐτοῦ την** έπί τὰ ἄνω φοράν έχει, δξεία δε είρηται und mit geringen Abweichungen bas Uebrige, mas S. 755, 33-756, 8 fteht; 756, 2 wird als Lemma ή κατά δμαλισμόν έν τη βασεία hinzugefügt und

Bum vierten & der Techne beginnt der Codex mit einem Scho= lium, ahnlich dem, was S. 758, 5-17 steht, ich bemerke als wesentliche Abweichung nur, daß 3.9-13 (Nixavoga) hier fo lauten: dialλάσσει δὲ στιγμή διαστολής τούτ φ τ $\widetilde{\varphi}$ τούπ φ , δτι ή μὲν στιγμή τὴν φωνὴν καὶ τὰ πνεύματα διίστησι· ἡ δὲ διαστολή άμα τη φωνή και τοῖς πνεύμασι και τὰς διανοίας (vgl. S. 761, 23-25, wörtlich übereinstimmend mit bem Scholium bes codex Marcian. 489, welches Villoison anecd. II p. 142 not. 1 mittheilt). τών στιγμών διαφοραί είσι τρείς τελεία, μέση, υποστιγμή κατά τον Διονύσιον, κατά δε Νικάνορα und 3.17 bingugefügt wird υποδιαστολή δέ έστι διάστασις γράμματος [άμφιβάλλομένου] περί σύνταζιν. Hierauf folgt am Rand αλλου und das, was Better S. 759, 26 — 760, 8 giebt. Es beginnt ein neuer Abschnitt, der S. 760, 10—761, 18 enthält, am Rand der Name στεφάνου (S. 761, 18 lieft ber Coder έννέα ftatt οκτώ). Dann folgt die Ueberschrift περί στιγμής: — und wörtlich G. 758, 6-17; hierauf abermals die Ueberschrift περί στιγμής: — und S. 763, 15 (ή μεν οὖν τελεία) — 28 (τὸν δέ), 6.764, 5 (ή δὲ πρώτη) — 765, 22. 🖼 folgt das Lemma ,,στιγμή έστι διανοίας απηρτισμένης σημείον", und diese Bemerkungen: δστέον ὅτι το στιγμή κατά κοινήν επί των τρισυλλάβων (?) λαμβάνεται. ή δε στιγμή διανοίας εστίν απηρτισμένης σημείον και ήν τελείται ή διανοία, οίον ,,τὸν δ' ἐπαμειβόμενος προςέφη ποδὰς ὢκὺς 'Αχιλλεύς". τέλειον γὰρ ἄχρι τούτου το νόημα. ή γὰρ τελεία τότε τίθε-ται, ὅτε λήγει καὶ ἀπηρτισμένον ἐστὶ τὸ ἐνθίμημα. οὐδὲν γάο δ στίχος ελλειπες έχει της διανοίας αλλά τέλειος εστι. διανοίας δε αὐτοῦ τοῦ νοῦ καὶ ἀπηρτισμένης; zu biefen legten Worten steht am Rande διομήδους; es wird fortgefahren ως αν τις είποι u. s. w., wie S. 758, 20-29 (παραλαμβανόμενον) bei Better. Dann folgt ή μέση στιγμή σημεδόν έστι, φησίν, άναπαύσεως καί άνακωχης und das Uebrige, was Villoison anecd. II p. 139 v. 8-15 aus cod. Marcian. 489 publicirt hat, hierauf bas was bei Better S. 758, 29 (την μέσην) — S. 759, 10 (στιγμήν), \mathfrak{S} . 759, 13 (δποστιγμή) — 14 (σημείον) fteht, dann folgendes: ή υποστιγμή, φησὶ, συμβολόν έστι μηδέπω πεπερασμένης άλλ' έτι λείποντος πρός τέλειον τῆς διανοίας καὶ τόνου. ταύτην ούν την υποστιγμην υποτελείαν ο Νικάνωο εκάλεσεν. τί

οὖν ἐστιν ὑποστιγμὴ ἤτοι ὑποτελεία; ἐννοίας μήπω πεπερασμένης, ὡς ἐὰν εἴπω und das Uebrige bei Better S. 759, 21—24, endlich ὡς γὰρ εἴρηται κρεμαμένην ἔχει und das ganze Scholium, was Billoison II p. 140 not. 1 aus cod. Marcian. 489 mittheilt. (— ἀναπαύουσα τὸ πνεῖμα).

Jest folgen zum fünften gunter dem Lemma "tivi diaφέρει στιγμή εποστιγμής"; diese Bemerkungen: αὐτός ζητήσας καὶ τὴν λύσιν ἐπήγαγε καί φησιν ὅτι χρόνω τουτέστι τῷ διαστήματι· τίνος δὲ χρόνφ; τῆς σιωπῆς καὶ αὐτὸς ἐπιφέρει. ζητητέον δὲ πόσφ χρόνφ; χρόνον γὰο ἴσμεν τὸν μακρὸν καὶ τον βραχύν, δπερ έστι συστολή και έκτασις τοῦτο δε οὐκ έστιν έν ταῖς στιγμαῖς. ἄδηλον οὖν, ποίω χρόνω διαφέρουσι· καὶ λεκτέον πρὸς τοῦτο, ὅτι χρόνον νὖν λέγει τὸ διάστημα σιωπης, η δε μέση ενα, η δε υποστιγμη ημισυν. Dann folget ίδου των δύο μέμνηται της διαφοράς την μέσην παρωσάμενος· τῷ χρόνφ φησί und das Uebrige, was bei Better S. 762, 14-763, 8 fteht (ohne Absat), dazu am Rand διομήδους: στεφάνου:. Diefen Baragraphen ichließen einige Borte, ju benen am Rande ήλιοδώρου είς το αντό: stebt: ποίαν άρα στιγμήν της εποστιγμής φησι διαφέρειν ό τεχνικός; δηλονότι την μέσην, ή γάο τελεία ήδη τελεία είρηται. [ζητητέον] (bies Bort ist ganglich verblichen) δε κατά τι διαφέρει ή μέση στιγμή της υποστιγμης, επειδή ταυτόν νομίζεται είναι χρόνω, φησί χρόνω βδε ενταύθα τω διαστήματι της φωνης φησιν, ήγουν καιο, ο, ωρα τη γαρ τελεία τι πέρας έχει χρόνου; σιωπης ή δε μέση ένα, ή δε ύποοτιγμή ημισυν.

Bei den Scholien zum sechsten Sfteht διομήδους am Rand zu S. 765, 28 (επειδή οί); bies Scholium enthalt S. 765, 28 -S. 766, 3 υπόθεσιν μή τοίς άλλοις έκφερομένην; dann Fole gendes: είρηται δε δαψωδία· βούλεται λοιπον έτυμολογήσαι τίνος ενεχεν είρηται δαψφδία και φησι, δαβδωδία τις ούσα $ec{m{\pi}}$ ρότερον $ec{v}$ στερον $ec{v}$ αψarphiοία $ec{e}$ κλή $ec{\sigma}$ η κατ $ec{a}$ μεταβολ $ec{\eta}$ ν το $ec{v}$ $ec{m{\beta}}$ **x**aì $\overrightarrow{\delta}$ εἰς $\overrightarrow{\psi}$ (cod. τοῦ $\overrightarrow{\beta}$ εἰς $\overrightarrow{\delta}$ xaὶ $\overrightarrow{\psi}$), συγγενῆ γὰο ἀλλήλοις τὰ στοιχεῖα, ἀπὸ τῆς δαφνίνης ὁάβδου περιερχομένων ἡ δαψωδία είρηται από του συνερράφθαι έκ διαφόρων λέξεων καὶ νοημάτων τὰ ἔπη, ἔξ ών δφαίνεται δπόθεσις. ἐρράφθαι δε, ως ίσμεν, το κατασκευάζεσθαι επειδή γαο έπη συρράπτεται, κατασκευάζεται έκ διαφόρων λέξεων καί νοημάτων καὶ οὖτως ἐξυφαίνεται τὰ τῆς ὑποθέσεως, ῥαβδωδία δὲ εἴρηται η έπι δάβδω ωδή und das Uebrige, was Villoison anecd. II p. 182 not. 1 aus cod. Marcian. mittheilt (beffen zweiten Theil Preller l. s. p. 21 v. 8-16 auch aus dem cod. Hamburg. heraus. gegeben hat); nur steht für Απολλωνιτικόν richtig 'Απολλωνιακόν und hinter diesem Wort wird bingugefügt ήγουν από της δάβδου καὶ τῆς ωδῆς ἐτυμολογεῖται ἡ ψαψωδία und für ἀπολλόμενα

bei Billoison, απολόμενα bei Breller wird Απολλωνιακά gelesen. Der neue jest folgende Abschnitt mit der Marginalnote ore q avov είς το, α ντό giebt bas mas Better S. 768, 22 -- 769, 2 steht; und daran schließt fich mit der Randbemerfung rov avrov G. 769, 4—14 (εψαλλον), wobei 3.12 nach Απόλλωνος εορτήν hinzu: gefügt wird και των λοιπων θεων η είς γάμους τους άρμόζοντας η είς ἄρχοντας η γενέθλια η άλλο τι προκείμενον (val. 6. 766, 31). Bu dem folgenden Abschnitt steht wieder am Rand διομή δους. Dieser enthält S. 766, 10 - 767, 3 (S. 766, 12 oi yag - 14 'Απολλωνιακόν ist ausgelassen; S. 766, 24 nach δαψωδία hinzu: gefügt επεί τα έπη συνάπτεται εκ διαφόρων λέξεων καί νοημάτων και ούτω τα της υποθέσεως έξυφαίνεται; 6.767, 2 nach κρατούντας die Worte δαφνίνην την δαβδωδίαν, τὰ έπη τουτέστι τὰ ποιήματα), hierauf in unmittelbarer Fortsetzung περιερχομένους τὰς πόλεις, έν αίς ἀγῶνες ἦσαν. ἢγωνίζοντο γὰρ περί στεφάνων, και γαρ και μέλεσι και δυθμοῖς υποβάλλεται τὰ ἔπη. ἢ διὰ τὸ ἀειθαλές τοῦ φυτοῦ und das llebrige mas Billoison anecd. II p. 186 not. 1 aus cod. Marcian. 489 mittheilt bis zu den Worten είναι το θαλάττης χοώμα. Den Schluß macht ιστέον δὲ καί τοῦτο, ὅτι ἔν τινι χρόνω τὰ Ομήρου πονήματα und das Uebrige, mas bei Beffer S. 767, 6 - 768, 18 fteht; die beiden letten Berse des Epigramms (S. 768, 19. 20) fehlen.

In tem Folgenden findet sich fast nur der Name des Heliodor an den Rand angeschrieben, meist zu Scholien, die sowohl bei Bekter als Willoison als Eramer fehlen. Leider ist der Coder in den spattern Bartien nicht nur sehr lüderlich und flüchtig geschrieben, sondern auch oft die Tinte so gänzlich verblichen, daß es mir an einigen wenigen Stellen trot der angestrengtesten Mühe nicht gelungen ist, einzelne Worte mit einiger Probabilität zu entzissern.

Βιι ben Borten ber Techne τοι των φωνήεντα μέν είσιν έπτὰ, α ε η ι ο ν καὶ ω (§ 7 p. 631, 1 ed. Better) fieht im codex Burbonicus zunācht folgendes unedirte Scholion: πρώτην διαίρεσιν ποιείται ὁ τεχνικὸς τῶν στοιχείων τὴν τῶν φωνήέντων. διαίρεσις δὲ ἐστιν ἡ πρώτη τομὴ τῶν μηδέποτε τετμημένων, ἐπιδιαίρεσις δὲ δευτέρα τομὴ τῶν ἄπαξ ἤδη τμηθέντων. ἰστέον δὲ μέν, ὡς διὰν περὶ εν παρεπόμενον πρώτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην ποιησώμεθα διαίρεσιν ἀπὸ τοῦ μείζονος ἐπὶ τὸ βραχύτερον τὴν διαίρεσιν μεταφέρομεν, ὅ ἐστιν ἐκ τῶν ἤδη τετμημένων μερῶν ἐπιτέμνομεν εν μέρος ἐπὶ τὸ αὐτὸ παρεπόμενον. εἰσὶ γὰρ ὡς εἴπομεν τρεῖς διαιρέσεις. καὶ τὴν μὲν πρώτην διαίρεσιν καλοῦμεν, τὴν δὲ δευτέραν ἐπιδιαίρεσιν, τὴν δὲ τρίτην ὑποδιαίρεσιν, οἰον ὡς ὁτὰν εἴπωμεν περὶ εν παρεπόμενον τὸ κατὰ φωνὴν διαιροῦνται καὶ ἐπισίαιροῦνται καὶ ὑποδιαιροῦνται. διαιροῦνται μὲν οῦτω· τῶν

στοιχείων τὰ μέν έστι φωνήεντα, τὰ δὲ σύμφωνα. ἐπιδιαιοούνται δὲ ούτω τὸ μέρος τὸ ήδη τμηθέν περί τὸ αὐτὸ παρεπόμενον απαξ των συμφώνων τα μέν έστιν ημίφωνα, τα δε ἄφωνα· ποιοῦνται ύποδιαιοοῦντες πάλιν οῦτω τὸ μέρος τὸ δίς ήδη τμηθέν περί το αὐτο παρεπόμενον (die Worte απαξ. των συμφώνων bis παρεπόμενον waren im Texte vergessen und find am Rande nachgetragen) το περί φωνής των αφώνων τα μέν έστι ψιλά, τὰ δὲ δασέα, τὰ δὲ μέσα ταύτας τὰς τρεῖς διαιρέσεις ήγουν διαίρεσιν καὶ ἐπιδιαίρεσιν καὶ ὑποδιαίρεσιν καλουμεν. αι γάο περί εν παρεπόμενον το κατά φωνήν γεγόνασι, ών τας δύο επιδιαίρεσιν [καὶ υποδιαίρεσιν] λέγω, έπειδη ἐκ μέρους τῶν ἤδη τμηθέντων τὴν δαίρεσιν ἐποιήσαντο περί το αὐτο παρεπόμενον : Hierauf folgt am Rand ήλιοδώρου: und dieses Scholium: δστέον ότι αδύνατον έχ διαφόρων παρεπομένων γίνεσθαι διαίρεσιν. ώσπερ δὲ τῷ άνθοώπω παρέπεται τρία, τὰ τῆς ψυχῆς, τὰ τοῦ σώματος, τὰ τοῦ έκτὸς, καὶ διαιφούντες αὐτὰ οὐ λέγομεν, ὅτι τῶν ἀνθοώπων οι μεν έμφοονες οι δε ασθενείς, οιδε πάλιν των ἀνθρώπων οἱ μὲν πλούσιοι οἱ δὲ ἄφρονες, οὐδέ τι τῶν ἀνθρώπων οἱ μέν ταχεῖς οἱ δὲ πένητες, ἀλλὰ διαιροῦντες τὰ της ψυχης λέγομεν δτι των ανθοώπων οί μεν έμφοονες οί δὲ ἄφρονες, καὶ τὰ περὶ τὸ σῶμα διαιροῦντες λέγομεν ὅτι των ανθοώπων οι μέν ισχυροί οι δε ασθενείς, και τα από τῶν ἐκτὸς διαιροῦντες λέγομεν ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν πλούσιοι οἱ δὲ πένητες, οὕτω δὴ καὶ τῷ στοιχείῳ παρέπεται τρία φωνή δύναμις θέσις. και δει ποιείσθαι την διαίρεσιν αὐτῶν περί εν παρεπόμενον, καί το μεν περί φωνήν διαιοοῦντες (sic!) λέγειν, των στοιχείων τὰ μέν ἐστι φωνήεντα τὰ δὲ σύμφωνα· τὸ δὲ περὶ δύναμιν, τῶν στοιχείων τὰ μέν έστι μαχρά τὰ δὲ βραχέα· τὸ δὲ περί σύνθεσιν, τῶν στοιχείων τὰ μέν ἐστι προτακτικὰ, τὰ δὲ ὑποτακτικά. προτάσσονται μέν τὰ φωνήεντα τῶν συμφώνων εὐλόγως διὰ τὴν εὐφωνίαν, ἣν ή φύσις αὐτοῖς ἐχαρίσατο. προτάσσεται δὲ τών φωνηέντων τὸ ἄλφα ώς πρώτον εἰρηθέν· διὰ γὰρ τοῦτο ἄλφα ώνομάσθη παρὰ τὸ ἀλφῶ τὸ εδρίσκω, ὡς καὶ παρὰ τῷ ποιητή ,, ανδράσιν αλφηστήσιν". και τοῦτο πάλιν προκέκριται τῶν ἄλλων τὸ ἄλφα, καθὸ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ στοιχείου ἄρχεται καὶ εἰς αὐτὸ καταλήγει (vgl. Beffer adnot. ad p. 788, 21. Theo: bosius p. 4, 20. 25), δπερ τοῖς άλλοις οι παρέπεται. τὸ δὲ **ιωτα είς το μέσον αυτών τέτακται κατά τον ποιητήν· σημείω**σαι δτι τὸ τ τρισύλλαβον καί * * (folgen zwei unleserliche zum Theil von Bürmern zerfreffne Borte). ασθενέστερον γαρ των άλλων τὸ τ. καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν παντὶ μακρῷ ὕποτάσσεται [καί] κατά σύλληψιν άνεκφώνητον μένει τῷ φθόγγῳ τῷ τῆς μακρᾶς. **δμως δε**ὰ τὸ ἀσθενὲς ἐχαρίσατο αὐτῷ ἡ φύσις τὴν τρισυλλαβίαν. δλων γάρ τῶν ἄλλων στοιχείων μονοσυλλαβούντων ἢ δισυλλαβούντων τοῦτο μόνον ἔχει τρεῖς συλλαβάς λεγόμενον ίωτα, φασί δε των Έλλήνων οι παίδες τάντα τα επτά φωνήεντα δύναμιν έχοντα [μεγίστην τῶν στοιχείων κατὰ σύγκρισίν των] (so ist ungefähr zu ergänzen, im Coder steben 5-6 verblichne Worte) πλανωμένων αστέρων, ων ή εν ουρανοίς δύναμις μεγίστη και χωρίς τούτων οι δεν επί γης τικτόμενον, ως οὐδεν χωρίς τούτων συλλαβήν αποτελούμενον έστιν ίδείν. — Jest folgt ein neuer Abschnitt, am Rande στεφάνου είς τὸ α ν τ ό. Er enthält folgendes Scholion: ζητείται τι δήποτε τον αριθμόν (cod. των αριθμών) των φωνηέντων μέχρι των επτά δρίζεται; und das Uebrige bei Bekter S. 795, 31-796, 9 (S. 795, 32 wird nach εποίησεν hinzugefügt η ότι επτά είσιν αίτια), dann καὶ τίνος χάριν τῆ πρὸς τοὺς πλανήτας συγκρίσει ταυτα ηριθμούντο; δτι ώσπερ ούτοι αυτοκίνητοί είσι καί ου τή φορά του πόλου συμπεριφέρονται ώς οι λοιποί αστέρες, ούτω και ταντα αυτόφωνά είσι και ου τη πρός άλληλα (sic!) κοινωνία ξαυτά εκφωνούσι. — Hierauf folgt das Lemma ,, φωνή εντα δε λέγεται δτι φωνήν αφ' ξαυτών αποτελεί" und diese Bemer: fungen: ήγουν φωνήν άφ' εαυτών έχουσι μη δεόμενα της πρός τὰ σύμφωνα κοινωνίας, αὐτὰ δὲ ἀφ' εαυτῶν φωνὴν λέγεται έχειν. πῶς; ἀρα ώς τῶν συμφώνων (cod. φωνηέντων) μή εχόντων φωνήν; και λεκτέον, ότι έχουσι und das Uebrige bei Betker S. 796, 12-25. Db auch diese Bemerkungen von Stephanos ftammen, daran zweifelte icon ber Grammatitafter, welcher hier an den Rand folgenden Ausruf schrieb, der jest in den Text 3. 18 nach σύμφωνα eingedrungen ist: ώς εὖ σοι, ὧ στέφανε, τῆς ἐξηγήσεως, ὑπνώττων ἀρα ώς ἔοικε ταύτην ἔγραψες; τι γάο οὐχὶ καὶ τὸ α καὶ τὸ η καὶ τὸ τ αὐτὰ καθ ξαυτά έκφωνούμενα συμφώνοις συνεκφωνείται; άλλ' οὐ πείθομαι ταῦτα σὰ είναι τὰ σχόλια, σοφὸν γάο σε οίδα πανταχού κτλ. Nach den Worten χρη δε είδεναι καί τούτο ότι γνήσιοι μεν πόδες τοῦ ἡοωικοῦ μέτρου δάκτυλός ἐστι καὶ ἐν τοῖς δισυλλάβοις ὁ σπονδεῖος· οἱ δὲ κοινῶς λαμβανόμενοι ἀμφ'μακοος παλιμβακχεΐος χορεΐος: — (= 6.828, 5-8) folgt ein anders furzes Scholion, zu dem am Rande steht στεφάνου:es lautet: σημείωσαι ότι κοινώς λαμβάνονται πόδες τρείς εν τῷ ἡρωιχῷ μέτρῷ ἀμφίμαχρος παλιμβαχχεῖος χορεῖος. καίτοι έκ της συνεκφωνήσεως των δύο συλλαβών είς μίαν συλλαβήν συμβαίνει συνίζησις η συναλοιφή. διαφέρουσι δε άλληλων δτι ή μεν συνίζησις κλοπη γράμματος, η δε συναλοιφη χρόνων ηγουν συλλαβ $\tilde{\omega}$ ν: — (vgl. \mathfrak{S} . 835, 32); hierauf folgt ein neuer Absat mit der Ueberschrift περί συνεκφωνήσεως.

Rach dem Scholium S. 898, 22 — S. 899, 8 (bei Beffer) folgt ein anders, zu dem am Rande steht ήλιοδώ gov, zu erkennen ist

bavon leider nur ἄρθον ἐστὶ μέρος λόγου πτωτικόν ἀντὶ τοῦ πόμενον: —

Derfelbe Name $\dot{\eta}$ λιοδώ φου steht bei bem Scholium S. 904, 21—24; von diesem ist durch drei Punkte (:) getrennt aber doch vielleicht auch Heliodoroß angehörig ein andereß, welcheß soweit die saft gänzlich erloschenen Schristzüge entzissert werden können gleich S. 907, 1 (προςώπων) —6 (δειχτικαίς) ist; statt δηλωτική (3. 1) wird πάραστατική gelesen und nach αναφοράν (3. 4) hinzugesügt: έν μὲν πρώτω καὶ δευτέρω προςώπω δείξιν μόνον σημαίνει εν δὲ τῷ τρίτω ἔτι δείξιν καὶ ἀναφοράν.

Βιι bem Lemma bes § 22 ber Tedne "παραγώγων δε ορθής εμός σός ός, γενικής έμοῦ σοῦ οδ, δοτικής έμῷ σῷ ῷ, αἰτιατικής έμὸν σὸν δν steht folgendes turze Scholion, bem ber Name ήλιοδώ ρον : beigeschrieben ist: πάλιν ένταῦθα μετὰ τῶν πτώσεων καὶ τὰ πρόςωπα παραλαμβάνει έδει γὰρ εἰπεῖν ἐμὸς ἐμοῦ ἐμοῦ, ἡ κλητικὴ ἐμός, (= S. 916, 5—9), worauf ein anderes Lemma folgt.

Unter der Ueberschrift περί σχημάτων των πρωτοτύπων αντωνυμιών και παραγώγων und zu dem Lemma "σχήματα δύο ἀπλοῦν σύνθετον, ἀπλοῦν οἶον ἐμοῦ σοῦ οὖ, σύνθετον οἶον ἐμαυτοῦ σαυτοῦ ἐαυτοῦ" (§ 22) steht folgendes Scholion, bem der Name ήλιοδώρου beigeschrieben ift: κατά τὸ άρχαῖον ην σύνθετος αντωνυμία, αλλ' ύστερου επενοήθη δι' εὐλογον αιτίαν, ίνα διὰ μεν τῆς άπλῆς τὸ μεταβατικόν πρόςωπον δηλώται, διὰ δὲ τῆς συνθέτου τὸ ἀμετάβατον, δ ἐστι τὸ αὐτοπαθές και άλλοπαθές εμοί αὐτῷ χαριζόμενος, έμοι αὐτῷ χαρίζη (vgl. Better S. 919, 4. 9-12). ίδε αὐ πάλιν, εμαυτόν έτιμησα και έμαυτον (sic!) έτιμησεν. ιδε οὖν τὰ πρώτα και δεύτερα πρόςωπα τῶν ἀντωνυμιῶν διὰ τοῦ ξήματος δηλοῦσι την αυτοπαθή τε και την αλλοπαθή, το γαο έμε έτυψεν αλλοπαθές, το δε εμε τύπτω αυτοπαθές (vgl. Better S. 919, 30-33), Ιστέον δὲ ὅτι ἐκ τῆς ἐμοῦ κτητικῆς ἀντωνυμίας εγένετο ἡ ἐμαυτοῦ σύνθετος ἀντωνυμία (υgl. Better & 920, 12-13). ίδου γουν της συνθέτου άντωνυμίας εύθετα ού συνίσταται, γενική δε αθτης έστιν έμαυτου σεαυτου έαυτου (vgl. Better S. 920, 19-21), καὶ ἡ δοτικὴ ἐμαντῷ σαντῷ ἑαντῷ, αλτιατική δε εμαυτον σεαυτον εαυτόν. πάλιν άσύστατα τά δυικά ούτως εαυτώ τρίτου προςώπου αλτιατικής, γενικής καλ δοτικης οθκ έστιν. ή δοτική των πληθυντικών τρίτου προςώπου έαυτοῖς, ή αἰτιατική ἐαυτούς: -

Bu dem Lemma ,, είδη — καλοῦνται '' desselben zweiundzwanzigsten Paragraphen steht am Rand ήλιοδώρου περί είδων αὐτων und das dazu gehörige Scholion lautet: ἐκτῆς ἐμοῦ πρωτοπύπου παρῆκται ἡ ἐμὸς κτητική, ἡ καὶ διπρόςωπος καλεξ-

ται καθό κτητική οὖσα εμφαίνει εν εαντή τον τε κτήτορα καὶ τὸ κτημα: - (= \mathfrak{S} . 921, 4-6).

Endlich finden fich zu den dreiundzwanzigften Baragraphen noch vier Scholien des heliodoros. Nämlich zu dem Lemma ,,πρόθεσίς έστι λέξις" und dem dazu gehörigen Scholion λείπει το άκλιτος, καί γάρ πρόθεσίς έστι λέξις ἄχλιτος και οίον ακίνητος και μονοσχημάτιστος: — (= S. 924, 12—14; dann folgt ein neues Lemma) fteht am Rande ήλιοδώρου. Daffelbe ήλιοδώρου: fteht bei dem Lemma ,,είσι δε αί προθέσεις πάσαι δκτωκαίδεκα" und folgenden Scholium, das bei Better S. 927, 32 einzuschieben ift: xai κατά μεν το κοινον έθος ιη', επεί παρά το ποιητή ευρίσκομεν την κατά και παρά, υπερ και έν. δει δε ειδέναι ότι τη μεν φωνή οκτωκαίδεκα, τη γαο δυνάμει ιζ'. κατά γαο τό αὐτὸ σημαινόμενον διφορουμένη ἐστὶν ἡ περὶ καὶ ἀμφί (vgl. S. 927, 32-928, 2; 927, 29-31). Gleicher Beise steht ήλιοδώρον bei dem Lemma und Scholium, was Better S. 930, 3-6 (τόνον) giebt, auf welches noch feche Worte folgen, deren fünf erste verschwunden sind, das lette δισυλλάβοις: - ift (es folgt dann ein neues Lemma). Und schließlich findet fich der Rame ήλιοδω-Qov bei einem Scholium, welches bei Better S. 930, 26 (ότι αί) -31 (ύπομένουσι) steht, dem noch dieser Schluß angehängt ist: πασαι δὲ αἱ μονοσύλλαβοι εἰς σύμφωνον λήγουσι χωρὶς τῆς πρὸ καὶ πᾶσαι αἱ δισύλλαβοι εἰς φωνῆεν χωρὶς τῆς ὑπέρ: —

Der codex Burbosicus schlicht mit einem Scholium zu dem letten Lemma des letten Paragraphen der Lechne ,,τινες δε προςτιθέασι καὶ ἐναντιωματικούς", welches also lautet: Καὶ ἐναντιωματικούς δε το δε καντίων ματικοὶ λέγονται οδτοι οἱ σύνδεσμοὶ ὅτι τότε χρώμεθα αὐτοῖς, ὅτε τὸ ἐναντίον τῷ προηγησαμένω λόγω εἰπεῖν βουλόμεθα, οἶον ,,δ δεῖνα εὐφυὴς μέν ἐστι πρὸς παίδευσιν, ὅμως δὲ φοιτῷ τῷ διδασκάλω. ἐναντίον ἐστὶ τῷ προηγησαμένω τῷ ,,δ δεῖνα εὐφυἡς ἐστι πρὸς παίδευσιν. καὶ ,,ἔμπης τὸ αὐτὸ σημαίνει. Όμηρος ,,ἀλλὰ καὶ ἔμπης αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν κενεόν τε νέεσθαι. οπερ σημείωσαι τὸ μὴ χρῆναι ἐπί τινος ἀπράκτου ὅντος: — Angehāngt ift nur noch eine lurze, nicht zugehörige alberne Auseinandersetung über λήδιον und βομβάκι,

3 φ bemerke zum Schluß noch, daß im codex Laurentianus plut. 86, 25 (fol. 57 sq.) saec. XV die Scholien zur Techne (welche die Ueberschrift führt διονυσίου τοῦ θρακὸς καὶ γραμματικοῦ βηνζαντίου καὶ οἰκουμενικοῦ διδασκάλου) ohne jeden Werth und auß der allerspätesten byzantinischen Zeit sind. Dasselbe gilt von den am Schluß angehängten Fragen und Antworten: ὅΤεν ἀνάγνωσις; — τί σημαίνει τὸ ἀδιάπτωτος; — τί ἐστι προφορά; — πόσα μέρη τῆς ἀναγνώσεως; — τί ἐστιν ἀναλογία; — τί ἐστι συναλοιφή; — πόσοι τρόποι τῆς ἀναγνώσεως; — τί ἐστιν Ετοιμος ἀνάπτυξις; — τί ἐστι διαστολή; — τί διαφέρει κωμφδία

τραγφδίας; — τί διαφέρει έλεγεῖον ελεγείας; — τί διαφέρει στιγμὴ διαστολῆς; — τί εστι τέλειος; — καὶ τί εστιν ύποστιγμή; — τί διαφέρει στιγμὴ ύποστιγμῆς; — εἰς πόσα διαιρεῖται ἡ ποίησις; ⑤υ lαutet, um nur ein Beilpiel anzuführen, auf bie Frage τί ἐστιν ἀναλογία; bie Antwort: τὸ πολυσχεδῆ τῶν ἀνθρώπων φθεγμάτων τόμος ἀποδιδοῦσα.

Bonn, im Marg 1863.

Curt Bachsmuth.